

Escrit per J. F.

JOAN F. MIRA*

Vindrà l'hora de veure dins els versos i algú dirà de mi: heus ací un home que moria allargat en clars abismes. Mira com regracie a Déu aquella ocasió de càntic i memòria, hui que ton rostre ocupa el fons del llibre. Home trobat, cor d'estranyes matèries. Ara us preguem per Catalunya, oh Déu! Era aquest carrer. I aquesta la porta viva. I algú dirà també: heus ací, sota l'afer minucios de les paraules, un deliri que cou, un risc de gleva. A l'hora del record seràs, València, una ardent mida d'obres i raó. Capaç per fi de viure sense dades de res, sense altres garanties.

Ningú no tindria cor d'autoenganyar-se. Si hi ha res que tothom veu a la clara, és això: que "fallem" en tant que poble normal. Ens sospitem una deficiència obscura en la nostra constitució col·lectiva, en la nostra complexió de societat. Pocs valencians hi deu haver -valencians amb un mínim de consciència d'ésser-ho- que no s'hagin plantejat alguna vegada: què som i per què som com som. I aquesta és la nostra trinxera: la cultura. Podrà semblar que és una trinxera de cerimònia. No ho és. I menys que enlloc no ho ha de ser al País Valencià, on l'enfrontament de forces fa que la cultura, en el bloc més arrelat i alhora més abocat al futur, se situe en una de les dues bandes en conflicte. Les dretes i les esquerres, en aquesta soferta Pell de Brau, han heretat del règim anterior

la rutina que "governar" és "manar". A Madrid tot és visigòtic. Els "catalanistes" del País Valencià ja sabem de quin mal hem de morir. El mal d'Europa és que encara hi ha milions de jacobins per civilitzar.

Tota convicció —convicció seriosa— se us convertirà en prejudici per a les conviccions ulteriors. I ja sabeu què vol dir un prejudici: un vici d'origen. Si sou zelosos de la vostra llibertat intel·lectual, heu d'esforçar-vos per ser homes d'escasses conviccions. El fanàtic és un convençut: un individu que està convençut de tot, que té moltes conviccions. No crec que el fanatisme siga una perspectiva gaire

amable. Consell a mi mateix: que cada paraula teva sigui, almenys, una reticència. M'odien, i això no té importància; però m'obliguen a odiar-los, i això sí que en té. Ben sovint, ens cal complir deslleialment els nostres deures. Era aquest carrer i aquesta porta. Capaç per fi de viure sense dades. Ens sospitem una deficiència obscura. Aquesta és la nostra trinxera: la cultura. Però m'obliguen a odiar-los. Les dretes i les esquerres. Ja sabem de quin mal hem de morir.

* Per la transcripció.
Escriptor i President d'Acció Cultural
del País Valencià.

Arxiu: *El Temps*.